

Rolandas Aidukas,
LMTA, docentas, choro dirigentas

K.R.Kašponio knyga „Greimas arti ir toli“

Prof. dr. Karolio Rimtauto Kašponio knyga „Greimas arti ir toli“ (“Greimas Close and Far“) yra reikšmingas darbas apie vieno iš semiotikos kūrėjų, kalbininko, lietuvių mitologijos tyrinėtojo Algirdo Juliaus Greimo (1917-1992) vaikystę. Knyga paremta ekspozicijos „Algirdo Greimo vaikystė“ pagrindu, gausiai iliustruota, lietuvių ir anglų kalbomis. Knygą recenzavo KTU prof. dr. Darius Kučinskas ir VDU doc. Romaldas Misiukevičius, kurie buvo nuolatiniai ekspozicijos kuratoriai ir bendradarbiai.

Knygos idėjos autorius – Tarptautinės semiotikos studijų asociacijos prezidentas prof. Ero Tarastis (Erro Tarasti) pasiūlė K. R. Kašponiui parengti darbą apie A. J. Greimo gyvenimo periodą Lietuvoje. K. R. Kašponis pasirinko analizuoti Greimo vaikystės laikotarpį Kupiškėje, kuriame prabėgo ir paties autoriaus mokymosi metai, taigi daugelis dalykų apie Greimą autoriui buvo žinomi. Šaltiniai ruošiant darbą – Greimo pasisakymai apie savo vaikystę, valstybiniai ir asmeniniai archyvai, to meto spauda, amžininkų duomenys.

Knygoje pateikiama A. J. Greimo biografija, kurioje atsispindi svarbiausi jo gyvenimo momentai, Paryžiaus arba Greimo semiotikos mokyklos sukūrimas. Pabrėžiama, kad A. J. Greimas – tai pasaulinio lygio kalbininkas ir mitologijos tyrinėtojas. Tai vienas garsiausių lietuvių mokslininkų pasaulyje, kuris kai kuriais aspektais gali būti lyginamas su Mikalojumi Konstantinu Čiurlioniu.

Greimo veikalai išversti į daugelį kalbų, pasaulio literatūroje 1966-1990 m. laikotarpiu buvo cituoti 1911 kartų (Nobelio premijos laureatų citavimų vidurkis yra 900).

Knygoje „Greimas arti ir toli“ duodamos gairės Greimo pradėtos semiotikos mokslo vystymui, apžvelgiami ekspozicijos „Algirdo Greimo vaikystė“ keliai, pateikiamas svarbiausių Lietuvai vardų sąrašas – „100 iškiliausių Lietuvos žmonių“ bei paminklas „Vienybės medis“ Vilniuje. Tai darbas, kuriame subtiliai sujungti į vieną keletas leidinių: biografinė apybraiža; parodų katalogas; istorinis-informacinis leidinys; fotoalbumas; aforizmų rinktinė; svarbių dokumentų sąvadas.

K. R. Kašponio „Greimas arti ir toli“ – puikus Algirdo Juliaus Greimo vardo įamžinimas.